

Oplegger gewijzigd concept lokaal programmaplan Gemeente Groningen

In deze oplegger worden de wijzigingen die naar aanleiding van uw advies zijn aangebracht in het programma toegelicht. Naast een beknopt overzicht van deze wijzigingen biedt deze oplegger de mogelijkheid om nader in te gaan op een aantal aspecten van het lokale programmaplan en door uw commissie gestelde voorwaarden.

Algemeen

De beoordelingscommissie stelt terecht drie punten centraal in haar advies en de voorwaarden bij het programma: (1) de visie op de gemeente als geheel, (2) de rol van de stad Groningen in de regio en de (3) proportionaliteit en toekomstbestendigheid van de beoogde interventies. In deze oplegger maken we graag gebruik van de mogelijkheid deze punten in samenhang te adresseren, iets dat in het programma zelf niet altijd mogelijk is.

Nationaal Programma Groningen is opgebouwd uit meerdere programma's waarbij het onderscheid tussen lokale programma's van gemeenten en thematische programma van de provincie de belangrijkste is. Lokaal is leefbaarheid en het realiseren van een plus op de versterking door stads- en dorpsvernieuwing als belangrijk doel geformuleerd, thematisch juist investeringen in onze economische structuur, energietransitie en landschap. De gemeente Groningen neemt een bijzondere positie tussen deze niveaus in.

Ten eerste zijn er in onze gemeente grote opgaven op het gebied van leefbaarheid, armoede en vernieuwingsopgaven.¹ Deze zijn ten dele gerelateerd aan de gaswinningsproblematiek. De totale opgave is groter dan we kunnen adresseren met het nationaal programma. Groningen is een van de armste gemeenten van Nederland waar 1 op de 7 kinderen in armoede opgroeit. Daarom is gekozen om ons lokaal trekkingsrecht primair in te zetten voor de vernieuwingsopgaven in het gebied waar de gaswinningsproblematiek en de vernieuwingsopgave een duidelijke en goed uitlegbare overlap hebben. Dit doen we uiteraard in samenhang met andere vernieuwingsprogramma's, zoals de Regiodeal Groningen-Noord en de reguliere wijkvernieuwingprogramma's. In zijn totaliteit omvat de dorps- en wijkvernieuwing de komende jaren bijna heel Groningen Noordoost en ruim 1 op de 3 inwoners. Zo werken we aan onze visie als inclusieve en ongedeelde gemeente zoals toegelicht op pagina 8 van het programmaplan.

Ten tweede is de stad Groningen als economische kern van fundamenteel belang in het behalen van ambities de thema's economie en werken en leren. Naast de interventies in de wijk- en dorpsvernieuwing die aan deze thema's bijdragen reserveren we in het lokale programma 10 mln voor projecten buiten de dorps- en wijkvernieuwing die bijdragen aan de ambities van het nationaal programma. Belangrijker voor de economische functie van de stad is echter het thematische programmaplan dat in nauwe samenwerking tussen provincie, gemeente Groningen en belangrijke stakeholders is opgesteld. In dat programma is de regionale functie van de gemeente Groningen op het gebied van economie, bedrijvigheid (MKB) en werkgelegenheid verankerd. Net als die van de kennisinstellingen en regionale opleiders. Op pagina 8/9 van het programmaplan is dit bredere perspectief toegevoegd.

Wat betreft de proportionaliteit en toekomstbestendigheid van de genoemde beoogde interventies willen we graag het volgende opmerken. Het opstellen van een lokaal programmaplan is een zoektocht naar de juiste balans tussen flexibiliteit en commitment met als ene uiterste een vrijblijvend programma en als andere iets dat voor 10 jaar in beton is gegoten. In dit programmaplan hebben we gestreefd naar concrete opgaven en ambities en daar voorgenomen interventies aangekoppeld inclusief indicatief budget. Daarmee benoemen we niet alleen de opgave maar ook de voorgestelde aanpak en wat het ons waard is qua investeringen. Tegelijk zit er daarmee voldoende flexibiliteit in het programma om bij te kunnen sturen, te leren en in te spelen op de actualiteit. Verder lopen de in het programma beschreven interventies vooruit op projectaanvragen waarin gedetailleerd in zal worden gegaan op alle voorwaarden

¹ Voor cijfermatige onderbouwing van de opgave waar de gemeente Groningen voor staat verwijzen we naar de basismonitor op <https://basismonitor-groningen.nl/standvangroningen>

met inbegrip van de doelmatigheid van de interventie. In die verdere uitwerking is het zeker mogelijk dat andere interventies met doelmatiger blijken waarna het programma aangepast zal worden. Hoewel de in het programma benoemde interventies voornemens zijn en geen definitieve keuzes is in het programmaplan is per interventie aanvullende argumentatie geleverd met betrekking tot proportionaliteit, toekomstbestendigheid en samenhang.

Overzicht wijzigingen

De belangrijkste wijzigingen zijn in geel gearceerd terug te vinden in het programmaplan.

Pagina 4

Toelichting op de status van de gereserveerde budgetten en de status van de interventies in dit programma en uiteindelijke projectaanvragen.

Pagina 6

De centrumfunctie van de gemeente Groningen en de wijze waarop dit is verankerd in zowel dit lokale programmablad als in het thematische programmaplan en de samenhang tussen deze programma's.

Pagina's 8-9

- Visie op de gehele gemeente toegevoegd en de rol van het nationaal programma daarbinnen.
- Argumentatie toegevoegd voor de keuze voor vernieuwing in Beijum-Lewenborg en Ten Boer in relatie tot aardbevingsproblematiek en de bredere stedelijke vernieuwingsopgave (regiodeal, wijkvernieuwing Groningen-Noord). Hierbij expliciet verwezen naar de basismonitor van de gemeente Groningen waarmee de gemeente al ruim 25 jaar aan vroegsignalering doet. Een uitgebreide analyse voor de wijken Beijum en Lewenborg is toegevoegd als bijlage. Voor Ten Boer zijn deze vanwege de recente herindeling nog niet beschikbaar.
- Doorlopend effect en de toevoegde waarde (plus) van het programma als geheel toegelicht

Pagina 13

De samenwerking tussen gemeente en provincie op het gebied van energietransitie toegelicht.

Pagina 17-18

Toelichting op de status van de gereserveerde flexibele budgetten in het programma Versterken & Vernieuwen. Aangegeven dat de budgetten in dit vernieuwingsprogramma primair dienen tot het benoemen van prioriteiten en het uiteenzetten van de voorgestelde aanpak. Dit in de wetenschap dat we nu niet weten hoe de wereld er over een jaar uitziet, zeker niet in versterkingsland. Op deze manier scheppen we zo veel mogelijk duidelijkheid over ons commitment naar de dorpen toe.

Pagina 22

Toelichting op de overkoepelende toekomstbestendigheid en doorlopend effect van het vernieuwingsprogramma Versterken & Vernieuwen.

Pagina 24-33

Per programmalijn en voorgestelde interventie in het programma Versterken & Vernieuwen aanvullende informatie toegevoegd met daarin aandacht voor de proportionaliteit van de budgettaire reserveringen in relatie tot de voorgenomen interventies. Speciale aandacht is er voor de (financiële) samenhang tussen (1) de huidige reserveringen voor verduurzaming, dorpsvernieuwingskansen en de al beschikbare budgetten voor Ten Boer, Ten Post en Woltersum en (2) het ondersteuningsfonds, revolverend fonds en de budgetten voor de uitvoering van dorpsagenda's.

Pagina 39-49

Per programmalijn en voorgestelde interventie in het wijkvernieuwingsprogramma Beijum-Lewenborg aanvullende informatie toegevoegd met daarin aandacht voor proportionaliteit van de budgettaire reserveringen in relatie tot de voorgenomen interventies. Speciale aandacht voor de samenhang tussen de verschillende interventies in het sociaal domein.

Bijlage

In de bijlage is aan de hand van de basismonitor een uitgebreide analyse van opgaven in Beijum-Lewenborg toegevoegd als aanvullende onderbouwing voor de gekozen interventies. Door de recente herindeling is soortgelijke informatie voor Ten Boer nog niet beschikbaar.